Životní jubileum prof. MUDr. Antonína Sosny, DrSc., emeritního přednosty I. ortopedické kliniky 1. LF UK

V červenci letošního roku se dožívá 80 let mimořádná osobnost české a československé ortopedie prof. MUDr. Antonín Sosna, DrSc.

O profesoru Sosnovi bylo napsáno při příležitosti jeho kulatých výročí v tomto časopise z pohledu jeho životní i profesní dráhy již mnohé. Vzpomeňme na blahopřání k jeho 60. narozeninám, kde profesor Vavřík shrnul většinu jeho předchozí kariéry. Při příležitosti jeho 70. narozenin, v roce 2013 jsme rovněž v tomto časopise poměrně podrobně popsali jeho profesní aktivity v celém období jeho vedení naší kliniky, v jejímž čele stál od roku 1990. Věnovali jsme se jeho úžasně obětavé práci pro vybudování moderní kliniky, kolektivu, včetně výchovy celé řady žáků, z nichž jsou dnes úspěšní ortopedi, kteří dále pokračují v jeho práci a předávají jeho školu svým mladším spolupracovníkům. Zmínili jsme i jeho volnočasové aktivity, při kterých dokáže relaxovat a zároveň i tyto své koníčky dělá vždy s obrovským nasazením a perfekcionismem sobě vlastním. Máme na mysli jeho lásku k vysokohorské turistice a muškaření v proudu divokých řek, ale i malířství a umění obecně.

My, jeho nejbližší spolupracovníci a přátelé, si denně uvědomujeme, jak mimořádná osobnost vedla náš kolektiv celých 23 let. I nyní, po ukončení oficiální funkce přednosty, prakticky denně jeho názory a zkušenosti ovlivňují naše klinické myšlení a budují vztah ke krásnému ortopedickému „řemeslu“.

V době, kdy vedl náš tým, vychoval řadu nových kvalitních odborníků. Habilitoval 5 docentů jen na naší klinice a dalších 5 jeho žáků kliniky bylo jmenováno profesory. Podílel se a stále se podílí na výchově odborníků naší kliniky i z jiných pracovišť při jejich přípravě k zisku vědecko-pedagogických titulů.

Na I. ortopedické klinice 1. LF UK profesor Sosna rozvinul několik klinických a několik multioborových výzkumných programů. Převážná většina se týká kloubních náhrad. Je třeba nepochybně spojit jeho jméno se zavedením náhrady ramenního kloubu v Čechách i na Slovensku. Této problematice se on a jeho žáci intenzívně věnují již od roku 1990. Například reverzních náhrad ramena, které na naší klinice byly uvedeny do klinické praxe již v roce 2006, bylo v rámci tohoto programu implantováno již téměř 600. Další nezanedbatelné množství těchto výkonů provedl na celé řadě dalších pracovišť v Čechách a na Slovensku v rámci školicích akcí. Jeho žáci tuto problematiku dále rozvíjejí a díky soustavné práci, hodnocení a prezentaci výsledků jsme měli možnost stát se i výukovým pracovištěm s mezinárodním přesahem.

Profesor Sosna zavedl do klinické praxe i řadu dalších implantátů s výbornými dlouhodobými výsledky.

Z programů rozsáhlé multioborové vědecké spolupráce je nutné zmínit alespoň jeden: v roce 2000 založil multidisciplinární program výzkumu faktorů ovlivňujících životnost kloubních náhrad. Tento tým díky spojení s odborníky základního výzkumu dosáhl mezinárodních úspěchů, což objektivně nejlépe dokumentují nedávné publikace v časopisech v prvním kvartilu a řada dalších původních vědeckých prací a mnoho přednášek na tuzemských i evropských kongresech. Díky mezinárodní spolupráci byly přednášky tohoto týmu následně akceptovány i na specializovaných kongresech v USA.

Celá aktivní profesionální dráha profesora Sosny se vždy vyznačovala laskavým přístupem k pacientům se značnou empatií k jejich strádání. Tým kliniky vedl vždy konstruktivně, s pochopením; na druhou stranu ale vždy velmi pečlivě sledoval práci ve svém kolektivu a nepřipouštěl povrchní přístup či nevhodné chování k druhým lidem – pacientům i spolupracovníkům.

Hlavním rysem operační techniky profesora Sosny je úžasný cit pro anatomické struktury, šetrný přístup

ke tkáním ve spojení s precizním provedením. Vždy projevoval a projevuje úžasnou kreativitu při operačních výkonech v nestandardním anatomickém terénu. Má smysl pro vylepšení každého detailu i u zdánlivě zaběhnutých operačních zákroků. Každý z nás proto stále rád zaklepe na dveře jeho pracovny s prosbou o názor či radu.

Vyvrcholením jeho publikační aktivity nepochybně bude učebnice ortopedie a traumatologie pohybového aparátu, které věnuje v posledním roce obrovské úsilí a kde se snaží předat dalším generacím nejen nezbytná teoretická fakta, ale i své zkušenosti z 55 let klinické praxe.

Vážený pane profesore! Upřímně Ti blahopřejeme k Tvému významnému životnímu jubileu. Děkujeme za vše, co jsi vykonal pro rozvoj naší kliniky, pro rozvoj české i slovenské ortopedie. Přejeme pevné zdraví. Přejeme do dalších let i radost v Tvém soukromém životě uprostřed Tvé rodiny.

Za kolektiv Tvých žáků:
prof. MUDr. Ivan Landor, CSc.
prof. MUDr. David Pokorný, CSc.
prof. MUDr. Stanislav Popelka, CSc.
doc. MUDr. Petr Fulín, Ph.D.